

اصل ۴۴

تماس نمایندگان با وزیر اقتصاد و سفارش واگذاری!

بارها گفته بودم من وزیر اقتصاد هستم نه داروغه. ضمن اینکه داروغه نیز در چهارچوب مشخصی، قوه قهریه را اعمال می‌کند، چرا که او صرفاً یک ضابط است. می‌گفتم هنگامی که ما سهام را به عرضه عمومی می‌گذاریم شرکت‌های زیرمجموعه‌های فوق در مزایده شرکت می‌کنند، سازمان خصوصی سازی یا سازمان بورس به استناد چه قانونی آنها را از شرکت در مزایده و خرید منع کند؟

در سیاست‌های کلی برنامه ششم بر استفاده از ظرفیت نهادهای عمومی غیردولتی در اقتصاد تأکید شده است، اما در ارزیابی اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ شاهد یک دوگانگی هستیم. یعنی فلان نماینده مشهور و صاحب تریبون مجلس در دوره خودش حکم و جدول رد دیون که البته در ابلاغیه اصل ۴۴ هم مبنا دارد را تصویب می‌کند، یا شخصاً به وزیر اقتصاد تلفن می‌زند که سهام را برای اجرای طرح‌های عمرانی در حوزه انتخابیه‌اش به شهرداری فلان شهر مقدس نزدیک تهران بدهد یا حتی به فرارگاه خاتم الانبیا به‌عنوان پیمانکار قطار شهری آن حوزه سهام بده، ولی در قامت یک سخنگو، از این کار گله می‌کند. شما بروید بررسی کنید که آیا جز این بوده است که حکم واگذاری سهام به بخش دفاع، اصلاً جزو موارد الحاقی نمایندگان به قانون بودجه در مجلس بوده است و حالا برای اجرای بخشی از آن، نه همه آن، انتقاد می‌کنند.

دولت یازدهم واگذاری‌ها را تعطیل کرد

در دولت یازدهم تقریباً واگذاری‌ها تعطیل شد، ولی اقساط واگذاری‌های دولت قبل نصیب دولت روحانی شد

گزارش

بررسی مسائل مربوط به برخی تصمیمات اقتصادی در دولت‌های نهم و دهم و زمان ریاست جمهوری محمود احمدی‌نژاد، همچنین مسائل مربوط به انحلال سازمان مدیریت، زمینه‌سازی برای اجرای اصل ۴۴ و هدفمندسازی یارانه‌ها و مباحثی از این دست؛ موضوع کتابی است با عنوان **محرمانه‌های اقتصاد ایران** که حاوی گفت‌وگو با سیدشمس‌الدین حسینی وزیر اقتصاد دولت احمدی‌نژاد است. در شماره امروز نیز وی پیرامون واگذاری‌ها به بخش خصوصی و تعاونی، موضوعاتی را مطرح کرده است.

وضع قانون است، نهادهای عمومی غیردولتی جزء بخش غیردولتی آمده است. من سال ۱۳۹۴، این را در صحن مجمع تشخیص مصلحت نظام هم گفتم و در آنجا بر این امر اتفاق نظر بود که آنچه اجرا شده، مطابق قانون بوده است.

● باید جقدر به بخش خصوصی، تعاونی و غیر دولتی واگذاری صورت می‌گرفت؟
قانون اجرای اصل ۴۴ می‌گوید: نهادهای عمومی غیردولتی می‌توانند تا ۴۰ درصد و سهام عدالت نیز می‌تواند تا ۴۰ درصد سهم داشته باشد. اما در بسیاری از موارد واژه «تا» که نوعی اجازه است تبدیل به تکلیف شده است. شما و هرکس دیگری، یک مورد پیدا کنید که در دولت قبل بدون تجویز و تکلیف قانونی یا فراتر از تجویز و تکلیف قانونی سهامی به نهادهای عمومی غیردولتی واگذار شده باشد.
اما در نقطه مقابلش من اعتراف می‌کنم در بسیاری از سال‌ها نتوانستیم سقف تکلیف بودجه در خصوص همان رد دیون‌ها را تأمین کنیم. یعنی کمتر از سقف قانونی، این کار صورت گرفته است. به طور مثال بر اساس گزارش دولت یازدهم حدود ۲۰ درصد واگذاری‌های انجام شده، نه کل سهام قابل واگذاری، به سهام عدالت اختصاص یافته است، حاصل آنکه طبق قانون اصل ۴۴، اجازه واگذاری تا ۴۰ درصد سهام به سهام عدالت وجود دارد. البته در نامه ابلاغی رهبری به رئیس‌جمهور اعتبار قانونی، بالاتر و حتی مستند

در اقتصاد ایران فعال نبوده است؟ آیا شستا در زمان واگذاری‌ها شکل گرفت؟ بنیادهای تعاون چه زمانی و برای چه فعالیتی ایجاد شدند؟ چرا آقایان در مجلس حالا بنیادها را منحل نمی‌کنند یا مصوبه‌ای دال بر ممنوعیت خرید سهام آنها تصویب نمی‌کنند. چرا کسانی که خودشان در تدوین قانون دچار رو در بایستی هستند، توقع دارند قوه مجریه فراتر از قانون پیرو امیال و اذهان آنها باشد. به نظر من اگر چنین اعتقادی وجود دارد باید مجلس این نهادها را از خرید سهام دولتی منع کند. یعنی این مسائل موضوعاتی است که ما باید در ساختار حقوقی و قانونی تعبیه کنیم. قانون نویسندگان موظفند هنگام تدوین قانون این ابهامات را برطرف کنند. واژه «شبه دولتی» در هیچ قوانین ما نیامده است. ما شرکت‌های دولتی، تعاونی و خصوصی داریم. در کنار اینها نهادهای عمومی غیردولتی نیز وجود دارند. طبق قوانین کشور، شرکت‌های زیرمجموعه نهادهای عمومی غیر دولتی، شرکت خصوصی محسوب می‌شوند. حتی شرکت‌هایی که بر اساس منابع و سپرده‌های بانک‌ها و بیمه‌های دولتی تأسیس می‌شوند غیر دولتی هستند. این را هم اضافه کنم که در سیاست‌های کلی ابلاغی اصل ۴۴ قانون اساسی، عبارت بخش‌های غیردولتی شامل نهادهای عمومی غیردولتی و بخش‌های خصوصی و تعاونی است. یعنی در سیاست‌های کلی ابلاغی که به لحاظ جایگاه و اعتبار قانونی، بالاتر و حتی مستند

پایه پتروشیمی را ۴۰۰ میلیارد تومان تخمین زده بودند، دستگاه طلبکار از دولت هم می‌گفت: «این پتروشیمی را بدون انجام مزایده به ما بدهید». گفتم من نمی‌توانم این کار را بکنم، شما هم اگر می‌خواهید می‌توانید مانند سایرین در عرضه عمومی شرکت کنید. در نهایت این پتروشیمی به صورت رقابتی عرضه و در فرا بورس، ۸۰۰ میلیارد تومان فروخته شد. البته تأکید کنم که حضور همین نهادهای عمومی غیردولتی نیز در جای خود سبب شد که اموال ملت مفت فروخته نشود. به هر حال حضور نهادهای عمومی و شرکت‌های سرمایه‌گذاری یعنی مشتری برای پالایشگاه، پتروشیمی و سایر شرکت‌ها که به مذاق برخی خوش نمی‌آمد. دوست داشتند که مثل برخی واگذاری‌های دهه قبل بیایند با ثمن بخرند و حتی از محل نقدینگی شرکت واگذار شده قسط اول را بپردازند و از محل سود آن اقساط بعدی را بپردازند و البته بگویند بخش خصوصی واقعی یعنی خودشان! سؤال دیگر من این است که آیا تأمین اجتماعی قبل از واگذاری‌ها

استناد چه قانونی آنها را از شرکت در مزایده و خرید منع کند؟ در واگذاری‌ها نه تنها قانون این امر را منع نکرده، بلکه بر عکس در قوانین بودجه، واگذاری آنها را به دولت تکلیف کرده است. سؤال من این است، آن آقای نماینده‌ای که در عرض نیم روز با یک طرح دو فوریتی جلوی اجرای یک اقدامی را می‌گرفت، چرا ساکت نشسته و دست روی دست گذاشته است؟ چرا این نهادها را از خرید سهام دولتی منع نکرد و نمی‌کند؟ حالا که ۳ سال از پایان دولت دهم گذشته است، چرا کاری نکردند؟ طبق اخباری که دارم حتی آن عرضه‌های عمومی که با فرایند رقابتی واگذاری که در دولت دهم صورت می‌گرفت دیگر امروز اتفاق نمی‌افتد. یکی از فشارهایی که ما در هیأت واگذاری و بنده به عنوان وزیر اقتصاد در دولت تحمل می‌کردم این بود که به طور مثال فلان وزیر که متولی فلان صندوق بازنشستگی بود، می‌گفت: «حسینی، دولت تصویب کرده است این سهام را به ما بدهید. شما چرا اصرار دارید آن را عرضه عمومی کنید؟!» یادم هست بر اساس کارشناسی، قیمت

● مدتی است در ادبیات اقتصادی ما واژه‌ای به نام «شبه‌دولتی‌ها» مد شده است. علی لاریجانی می‌گوید: «اصل ۴۴ خوب اجرا نشد، دلیلش هم حاکم شدن شبه دولتی‌ها بر اقتصاد ایران بود. در اصل ۴۴ قرار نبود کارخانه‌ها تقسیم و به شبه دولتی‌ها واگذار شود اما دولت احمدی‌نژاد این کار را کرد.» حرف‌های لاریجانی را چگونه تحلیل می‌کنید؟
منظور از شبه دولتی چیست؟ تأمین اجتماعی، شهرداری‌ها، ستاد اجرایی، اوقاف، بنیادهای تعاون و... شبه دولتی هستند؟ سؤال من این است آیا قانونی وجود دارد که شرکت‌های زیرمجموعه ستاد اجرایی، تأمین اجتماعی یا... را از خرید سهام‌ها و شرکت‌های دولتی منع کند؟
بارها گفته بودم من وزیر اقتصاد هستم نه داروغه. ضمن اینکه داروغه نیز در چهارچوب مشخصی، قوه قهریه را اعمال می‌کند، چرا که او صرفاً یک ضابط است. می‌گفتم هنگامی که ما سهام را به عرضه عمومی می‌گذاریم شرکت‌های زیرمجموعه‌های فوق در مزایده شرکت می‌کنند، سازمان خصوصی سازی یا سازمان بورس به

